

Autor: Zdeněk Beran:

Název díla: Vstřícní mrzáci, Rehabilitační oddělení Dr. Dr.,

Roky tvorby děl: 1972

Média: kresba perem a tužkou,

Rozměr 21x30 cm

Dostupné z: <https://www.artlist.cz/dila/studie-zemniho-projektu-vstricni-mrzaci-6686/>

Múzy přítomné v dílech (můj výklad):

Terpsychoré: nepochopitelnost/mystérium zániku; rozklad a destrukce hmoty s lidskými/živými rysy

Euterpé: negace líbeznosti figury, naopak v jejím abstrahování je zde líbeznost

Melpomené: kritika lidského chování: kritika organizování lidí jako hmoty

Polymnia: měření člověkem (hůl měřená rukou, fragmenty těla) Lidské proporce jsou to, co dává objektům smysl „člověk“

Autor: Cyndi Wright

Díla: Fish tank, red delicious, baconcube; díla s vazbou k tradičnímu žánru natura morta

Roky tvorby děl: 2010

Média: olej na plátně

Rozměr: 140 x 140

Dostupné z: <https://www.jacksonsart.com/blog/2017/09/13/cindy-wright-painting-discomfort-nature-morte/>

Múzy přítomné v dílech (můj výklad):

Melpomeme: kritika lidského chování: tvaru zbavovaný dříve živý tvar

Autor: Veronika Bromová

Dílo: Interview

Rok: 1995

Médium: multimedialní instalace

Rozměr: výška 224 x 170x15 cm

Dostupné z: https://sbirky.ngprague.cz/dielo/CZE:NG.Nm_3

Múzy přítomné v díle (můj výklad):

Melpomeme: kritika lidského chování: tvaru zbavovaný dříve živý tvar

Negace Terpsychoré: žádné mystérium: pozitivismus a světlo rozumu, člověk je sada kostí, svalů...

Autor projektu: Oscar Niemeyer

Dílo: návrh města Brazílie

Roky stavby města: 1957-58

Polymnie: vyměření rozměrů pro lidský život při jeho absenci na místě: město naplánované a postavené celé, než se do něj lidé nastěhují.

Negace Terpsychoré: žádné mystérium, jen pozitivismus a světlo rozumu, které prostupuje vše

Otázka:

(důraz na Melpomene a Polymnii) Jak může obraz upozornit na absurdnost situací, kdy je konkrétnímu živému tvaru vnucené míry, které jsou v rozporu s potřebami jeho obyčejného života? (Euterpé) Je při tom negovaná líbeznost a (Terpsichoré) zlehčovaná záhadnost života.

Výukový kontext: Řada úkolů, při kterých se snažíme zvládnout prostorová schémata a dynamické pozice lidské postavy. Seznamujeme se zároveň v této řadě s vybranými díly z tradice zobrazování člověka v různých společenských situacích, interakcích, jimž se snažíme rozumět a rozvíjet úvahy o jejich charakteru a významu. Děti ve věku 9-10 let, vedené k odvaze a rozvaze v tvorbě a komunikaci.

RVP: dynamická kompozice, zacházení s linií,
Uplatňování postojů, komunikace o tvorbě

Téma: krabicoví lidé:

Úkol pro tvorbu:

Vymysli, jak by se člověk mohl vejít do tohoto tvaru (těchto tvarů) tak, aby co nejvíc vyplnil celou jeho plochu. Počítej s velmi ohebným, akrobatickým člověkem, ale zároveň vymysli pozici tak, aby v ní mohl několik vteřin vydržet, nesmí si nic zlomit ani přetřhnout.

Úkol má variantu, ve které se děti snaží vymyslet co nejvíc způsobů, jak jednu „krabici“ zaplnit.
Úkol má variantu, kdy „krabice je nakreslená prostorově.

Úkol může mít variantu explorační, kdy děti dělají různá cvičení na zemi: na zemi naznačené tvary, děti se snaží je vlastním tělem „zabrat“.

Kritéria pro hodnocení/zpětnou vazbu/připomínky:

Jak si děti poradily s ohnutím končetin/zakloněním hlavy/využitím možnosti něco natáhnout, pokrčit/jak využily ohebnosti postavy/jak postupovaly při volbě velikosti postavy? V jaké míře je využitý tvar „krabic“?

Úkol je splněný, pokud je člověk v „krabicích“ opravdu anatomicky a pokud je přibližně v proporcích. Pokud jsme neřekli, jak má být člověk starý, mohou děti případně využít znalostí o juvenilních proporcích.

Jazyk tvorby: tvary. Mohou být pojaté lineárně (obrysově) nebo graficky (povrch tvaru, např. jednobarevná plocha)

Média: učitel připraví různé hranaté tvary, například je nakopíruje na papíry. Dá je dětem, stejně jako plošnou konstrukci, případně razítka (matrice s tvary připomínajícími částmi těla), fixy, tužky. Není vyloučené, že plošnou konstrukci s dětmi vytvořil již dříve.

Úkol pro komunikaci, v návaznosti na předchozí jednotku (třeba další týden):

Jaké jsou vlastnosti lidského těla? Je ohebné, skládací, jaké jsou vzájemné poměry mezi částmi jeho těla? Co by se do krabic skládalo lépe než člověk, a proč? Syklost, více menších kusů, ohebnost, amorfnost. Je možné mít pro tuto příležitost připravené např. dílo Cyndi Wright „Fish tank“.

Pokud je k tomu vhodná atmosféra, je možné diskutovat také pojetí člověka/případně zvířete jako „materiálu“, diskutovat otázku respektu k jeho zájmům; zjevně se pak dostáváme k mezioborovým přesahům. K úvaze je také diskuse o situacích, kdy jsou lidé organizováni jako masa, co to má za důvody, za následky. Při těchto příležitostech je možné ukázat dětem také obrázky uměleckých děl, ze kterých jsme ve tvořivém úkolu vycházeli (aniž bychom museli nutně vysvětlovat, jak jsme dospěli k formulaci výtvarné otázky, to až u pokročilých žáků).

Kritéria pro hodnocení komunikační činnosti:

Míra odbornosti a přesnosti slovníku, který děti používají.